

Dosarul nr.1ra-800/2022
1-21170006-01-1ra-25052022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Ibrian Gheorghe, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2022, în cauza penală în privința lui

Ibrian Gheorghe xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.11.2021 – 17.12.2021;
Instanța de apel: 13.01.2022 – 22.02.2022;
Instanța de recurs: 25.05.2022 – 05.10.2022.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 decembrie 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Ibrian Gheorghe a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Ibrian Gheorghe, la 23.05.2021, aproximativ la ora 04:30, pe str. Constantin Stere, mun. Chișinău, a fost stopat mijlocul de transport „Toyota Corolla”, cu n/î xxxx, la volanul căruia se afla Ibrian Gheorghe, a. n.xxxx. În cadrul verificării circumstanțelor, s-a constatat că Ibrian Gheorghe nu deține permis de conducere, totodată acesta fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică. Fiind condus la sediul Instituției Medico - Sanitare Publice Dispensarul Republican de Narcologie situat pe str. Petru Rareș 32, mun. Chișinău, unde de către medicul - narcolog urmau să fie efectuate investigațiile prevăzute de Regulamentul privind modul de testare alcoolscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr.296 din 16.04.200. Ibrian Gheorghe s-a refuzat categoric de a trece examinarea medicală de constatare a

faptului consumării alcoolului, ceea ce a fost consemnat în procesul-verbal nr.956 din data de 23.05.2021.

Acțiunile inculpatului Ibrian Gheorghe au fost încadrate în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, după indicii: refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșit de către o persoană care nu deține permis de conduce.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, procurorul a declarat apel prin care a solicitat casarea parțială a acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Ibrian Gheorghe în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat, că pedeapsa aplicată este prea blândă, considerând că această soluție este una greșită și care nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului.

Acuzatorul consideră că, pedeapsa stabilită este vădit neproportională infracțiunii comise și urmărilor produse, aplicată cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal, iar aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale. Prima instanță a dat o apreciere subiectivă și neargumentată ce ține de aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, or, pedeapsa aplicată de prima instanță, nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale și anume corectarea și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea, precum și curmarea și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2022, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința, în partea individualizării pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Ibrian Gheorghe recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Ibrian Gheorghe în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a apreciat că există temei legal pentru casarea sentinței întrucât, la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art.61, 75 Cod penal, pedeapsa stabilită de prima instanță fiind prea blândă în raport cu circumstanțele de drept și de fapt stabilite pe cauză,

precum și reieșind din gravitatea faptei infracționale săvârșite de către inculpatul Ibrian Gheorghe.

Instanța de apel a considerat, că prima instanță greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului Ibrian Gheorghe și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei față de Ibrian Gheorghe, or, inculpatul anterior a mai comis o infracțiune similară, iar potrivit cazierului contravențional, Ibrian Gheorghe a fost de mai multe ori sancționat contravențional. Astfel, instanța de apel a menționat că, cele sus-indicate, indică la faptul că Ibrian Gheorghe n-a stat pe calea corijării, este dispus să comită infracțiuni și contravenții de încălcare a regulilor de securitate a circulației rutiere și de exploatare a unităților de transport, în stare de ebrietate.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că, soluționând chestiunea privind stabilirea și individualizarea pedepsei urmează a se ține cont de gravitatea infracțiunii și pericolul social al faptei săvârșite de către inculpat, de personalitatea inculpatului, astfel, reeducarea inculpatului este posibilă doar cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, pentru a fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului, prin care, invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei inculpatului și menținerea în această parte a sentinței primei instanțe.

În dezvoltarea argumentelor recursului, apărarea susține că instanța de apel nu a aplicat corect prevederile art.art.61, 75 alin.(1) Cod penal.

A subliniat că, condamnarea inculpatului cu executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni ar crea repulsie, cauzând noi suferințe inculpatului și nu va putea atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, ci va genera dispreț față de pedeapsa aplicată și va înjosi demnitatea inculpatului, consideră că pentru corectarea și reeducarea lui nu este absolut necesară privarea de libertate.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului depus de partea apărării, și a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, astfel că nefiind comise careva erori de drept în raport cu motivele invocate de partea apărării, iar decizia contestată conține motive clare pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului declarat de partea apărării în care se invocă în calitate de temei de casare a deciziei instanței de apel, prevederile art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Raportând însă argumentul invocat la circumstanțele speței, Colegiul penal relevă că, acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Astfel, având în vedere argumentele din recurs, Colegiul penal notează, că prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

După cum rezultă din recurs, apărarea solicită aplicarea în privința inculpatului Ibrian Gheorghe a unei pedepse mai blânde, neprivative de libertate, însă Colegiul penal menționează că, această solicitare nu poate fi admisă, deoarece sub aspectul individualizării pedepsei penale, soluția instanței de apel, este întemeiată și legală.

Raportând soluțiile oferite de practica judiciară constantă la circumstanțele cauzei deduse judecării, Colegiul penal constată că instanța de apel a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității inculpatului, care indică, că săvârșirea faptei nu se datorează unui concurs accidental de împrejurări și că, pentru îndreptarea inculpatului, este necesară executarea efectivă a pedepsei.

În particular, instanța de apel corect a reținut toate circumstanțele reale și personale relevante speței, și anume caracterul prejudiciabil al infracțiunii (infracțiunea este una ușoară), atitudinea inculpatului față de procesul penal derulat în privința sa, persoana inculpatului (acesta anterior a fost judecat, inclusiv pentru infracțiune similară) și condițiile de viață ale familiei sale.

Colegiul penal reține că, instanța de apel a luat în considerare faptul că inculpatul, care anterior a fost judecat, inclusiv pentru infracțiune similară, însă niciodată nu i-a fost stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, a comis din nou o infracțiune, cu intenție, motiv din care instanța de apel just a concluzionat că, de fapt, inculpatul nu s-a corectat și reeducat, din nou pășind pe cale infracționalității.

În așa mod instanța de apel a conchis în mod corect, că în cazul inculpatului Ibrian Gheorghe o pedeapsă neprivativă de libertate nu va atinge scopul de restabilire a echității sociale, de corectare a acestuia, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Astfel, Colegiul penal consideră că, individualizând pedeapsa inculpatului Ibrian Gheorghe, instanța de apel a ținut cont de prevederile legale relevante conform prevederilor art.art.61, 75 Cod penal și a motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de închisoare, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei.

Reieșind din cele expuse supra Colegiul penal conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel expuse în decizia sa lipsesc, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Ținând cont de cele expuse supra, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Ibrian Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2022, în cauza penală în privința lui *Ibrian Gheorghe*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 05 octombrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena